Aŭstraliaj Esperantistoj

Novaĵletero de ĉiuj Aŭstraliaj Esperantistoj

RETADRESE AL ĈIU ESPERANTISTO EN AŬSTRALIO, NOVZELANDO KAJ PETANTOJ

Google Translate *Plena Ilustrita Vortaro*

PLENUMITA 29/06/2017 Tricentdudekoka eldono (unua eldono 20/09/2011)

Sendu novaĵojn, leterojn, fotojn, informojn al Roger Springer rogerspringer@tpg.com.au;

Redaktoro Roger Springer **Provlegita de Vera Payne**

SENDITA AL 325. La informa kaj noma paĝoj reaperos nur en la dekaj eldonoj

Oni povas meti sian nomon, retadreson, urbon kaj landon al la listo de ricevantoj. rspring@tpg.com.au

Ekstudis pli ol **915,000** lernantoj en la Esperanto-kurso de Duolingo per la angla lingvo. (Ekde la 28a de Majo 2015) https://www.duolingo.com/course/eo/en/Learn-Esperanto-Online

★★

La Esperanta Retradio donas bonan ĉirkaŭ-5-minutan aŭskultadon/legadon ĉiun tagon.

http://esperantaretradio.blogspot.co.at/?view=magazine

★★

La Manlia Esperanto-Klubo

Anoj kunvenas la unuan kaj trian sabatojn je la 10atm.

Bavarian Beer Café, Manly Wharf. Unu taso da klubpagata kafo.

La 1an de julio estos la unua sabato. Venu. Lernantoj, vizitantoj ĉiam estas bonvenaj.

Mi ĉeestas tiun bonan Esperanto-klubon kaj raportas al AE pri la klubo. *Roger Springer*

★★

“Malgrava historieto pri mia vivo” (Bob Felby)

Nun AE kopias la tutan libreton iom post iom ĝis la fino.

Bona rakonto kaj bona Esperanto

Ĉapitro 1 Mia infanaĝo (11a parto)

Ĉiun someron, de la mezo de junio ĝis la komenco de aŭgusto, la lernejoj estis fermitaj, kaj ni feriis. Tio estas la leĝo en Danlando. Oni sendis la gelernejanojn al senpaga ferio en la kamparo, en la arbaro aŭ ĉe la maro. La ŝtato pagis, kaj donis al ni eĉ novajn vestojn kaj ŝuojn. Dum mi estis en iu el tiuj feriejoj, mi terure malsaniĝis. Mi vomis, kaj mia stomako doloregis. Mi havis tiam nur 7 jarojn, kaj unu el la instruistinoj enlitigis min. Mi kuŝis en la lito la tutan tagon plorante, ĉar mi estis nur infano. Subite en la vespero, kiam estis tre mallume, venis malsanulveturilo por preni min. Oni veturigis min al malsanulejo en Kopenhago, tre longa vojo. La malsanulejo nomiĝas “Bispebjerg hospital”, t.e. la malsanulejo sur la episkopa monto.

Survoje al la malsanulejo mi demandis la instruistinon, kien ni iras. Ŝi respondis, ke ni iros al malsanulejo. Demandis mi, ĉu al Bispebjerg? “Jes, al Bispebjerg”. “Ĉu mi suferas pro cekuma inflamo?” demandis mi. “Sed kial vi tiel demandas?” demandis ŝi. “Ĉar mia onklo Johano iam iris al Bispebjerg pro tio”, respondis mi. “Mi vizitis lin, kaj li havis glason da akvo apud la lito”. La instruistino miris, ĉu mi estas psika!

Alveninte al Bispebjerg iu malsanuleja servisto diris al mi, ke li veturigos min en alian ĉambron, kie tre bonkoraj homoj plisanigos min. “Ĉu eble mi unue povas havi glason da akvo?” mi demandis. Li diris ke pli bone estas atendi ĝis post kiam la bonkoruloj estos vidintaj min.

Tiam mi vidis la bonkorulojn. Ili ĉiuj estis blanke vestitaj kun blankaj ĉapeloj, kaj kovris iliajn vizaĝojn blankaj maskoj. Anstataŭ trankviligi min, mi kredis, ke ili estas fantomoj. Sed ili parolis gepatrece al mi, kaj fine mi trankviliĝis. Oni tuj operaciis min, oni endormigis min per etero, malbonodora io, kio preskaŭ sufokigas onin. Mi vekiĝis en la mezo de la operacio, kaj mi ankoraŭ povas aŭdi la voĉon, kiu ordonis, “pli da etero, pli da etero!”

Mi vekiĝis en la plenkreskula sekcio de la malsanulejo, ĉar ne estis loko por mi aliie. Mi vomis kaj vomadis la tutan tagon, ĉar intertempe tagiĝis. Venis paĉjo por viziti min, li devis eliri el la ĉambro, ĉar la odoraĉo de la etero preskaŭ vomigis ankaŭ lin. Sed iom post iom mi fartis iom pli bone. Mia paĉjo klarigis al mi, ke mi suferis pro inflamita cekumo, kaj ke estis bone, ke mi venis, kiam mi venis, ĉar se mi estus veninta nur dek minutojn pli poste, mi estus mortinta. Sed ke nun ĉio estas en ordo.

Daŭrigota

Bob Felby

★★

Woodstock estas mondfama kultura festivalo

Ĉu vi Klakis Ĉi tie.. Bona filma Informado. ? (3.37 minuta klarigo. Vidu! Ĝuu!)

Woodstock estas mondfama kultura festivalo, kie partoprenos pli ol 600 000 junuloj inter la 3-a kaj 5-a de aŭgusto 2017.

★★

Malgranda vorto, grava laboro

Lernante Esperanton, oni pli klare vidas la gravan kaj interesan funkcion de la malgravaspekta kaj kutime tre mallonga prepozicio, vortospeco uzata en plej multaj eŭropaj lingvoj kaj en Esperanto. La resto de ĉi tiu artikolo montros tiun gravecon. Multaj homoj kiuj uzas la prepoziciojn kapablas klasifiki kaj identigi kaj priskribi substantivon kaj verbon kaj adjektivon kaj adverbon. Sed kion faras prepozicio, krom stari antaŭ substantivo? La intereso estas ke ĝi ne nur situas inter malposta substantivo aŭ verbo aŭ adjektivo aŭ adverbo unuflanke, kaj posta substantivo aliflanke. Ĝi ne simple adicias la du ligatojn, la du elementojn de la trielementa esprimo, sed ĝi igas la unuan elementon agi sur la trian parton, la postan substantivon. Do en "La ĝardeno antaŭ la urbodomo" la ĝardeno faras la agon situi antaŭ io, ĉikaze antaŭ la urbdomo. Tiu ago de situi antaŭ io faratas de la ĝardeno kaj "falas" sur la urbdomon. La sola esprimo "antaŭ la urbodomo" ne kreas bildon, sed la esprimo "La ĝardeno situas antaŭ io" kreas plenan bildon de frazo kun subjekto kaj verbo, kiel en "La infano dormas". Por vidi kio okazas la parto "antaŭ la urbodomo" estis malpli grava ol la parto "La ĝardeno antaŭ", ĉar la ĝardeno faras agon de situo antaŭ io.

Sekve la nomo "prepozicio" (= "metita antaŭe") estas malĝusta, ĉar ĝi ĉiam bezonas "La ĝardeno" antaŭ si, kiel sian subjekton antaŭ la ago situi. Do ĝi metiĝas malantaŭ, kiel "postpozicio". Konsekvence la nomo devas esti "interpozicio". Kompreneble Zamenhof ne volis lekcii la lingvistojn de la grek-latin-germana lingvoskolo pri ilia eraro, kaj plu uzis la malĝustan nomon "prepozicio".

La fakto ke en la esprimo "La ĝardeno antaŭ la urbodomo" la ĝardeno kvazaŭ faras la agon "antaŭ", aŭ "situi antaŭ", aŭ "situas antaŭ", do faranta la agon "antaŭi", klare montriĝas en Esperanto, kie oni regule ŝanĝas prepozicion al verbo, kion oni en etnaj lingvoj ne kuraĝas fari. Do ni komprenas per Esperanto la verbecan karakteron de la prepozicioj, kaj ke ni povas diri "La ĝardeno antaŭas la urbodomon". En Esperanto ni teorie povas ŝanĝi ĉiun prepozicion al verbo, sed la Esperantistoj kuraĝas fari tion nur pri kelkaj prepozicioj. Cetere por pluraj el tiuj elprepoziciaj verboj Esperanto jam havas specialajn verbojn, prenitajn el la eŭropaj lingvoj, do ne bezonas la prepoziciajn. Sekve ni renkontas "Nia aŭto malantaŭas ŝarĝaŭtomobilon" kaj "La butiko apudas (nin)" kaj "La atakantoj ĉirkaŭas la urbon" kaj "Kelkaj ne-Esperantistoj kromis (= estis krom, estis ekstraj al) niajn festmanĝantojn", kaj "La vojaĝo peris (= estis per) aŭtobuson", kaj "Ŝi anstataŭos (= estos anstataŭ) min kiel prezidanton" kaj "Tiu artikolo superas ĉiujn aliajn" kaj "Tiu decido kunigos (= igos kuni, esti kun) la membrojn", kaj "Tie la ponto transas (= estas trans) la riveron". Sed oni ankoraŭ ne renkontas "La ŝipo subas la ponton" nek "La lekcio prias la historion de Grekujo" nek "La tunelo traas la tutan monton" nek "La ceremonio postos (aŭ malpostos) la manĝon" nek "La krimulo ne plu enas sed jam elis kaj nun eksteras la malliberejon" nek "Tiu aŭto deas (= apartenas al, estas de) mian patron". Unu el la kaŭzoj estas, ke la lingvo fariĝus tro densa, kun tro da mallongaj vortoj.

Uzante aŭ kreante tiajn elprepoziciajn verbojn oni devas tamen zorge obei la regulojn, por ne ruinigi la lingvon. La precipa regulo estas, ke la elemento (substantivo, verbo, adjektivo) antaŭ la prepozicio fariĝas la subjekto kaj la elemento post la prepozicio fariĝas la gramatika (rekta) objekto de la nova verbo. Se ne, oni ne plu scius, kio estas antaŭ la alia, la ĝardeno aŭ la urbdomo. Tion ne komprenis la fama Esperantologo Grossjean-Maupin kiam li kreis la

elprepozician verbon “peri” kun kontraŭa signifo. Tion neke komprenis la inventanto de la prepozicio “far”, kiu signifas en “La poemo far tiu poeto” ke la poemo faris la poeton. Tial necesas, ke kreu novajn gramatikajn vortojn nur Esperantologoj kiuj plene komprenas la strukturon de Esperanto. Ankaŭ por eviti, ke kontraŭuloj ante al Esperanto povus karakterizi nian lingvon kiel stultan.

Do ne uzu “peri” laŭ la Grossjean-Maupin’a signifo, kaj ne uzu prepozicion “far” kiu signifas “faras”. Do NE “La domo far la arĥitekto” sed ”La domo de (aŭ “ate de”) la arĥitekto. En ĉi lasta frazo “de” signifas “apartenanta al” la arĥitekto kaj “ate de” signifas “kreita de la arĥitekto”.

Notu ke oni ne povas fari verbojn nek el la adverba parto nek el la prepozicia parto de prepoziciaĵo, kiel “kadre de” kaj “ate de”, kaj ke oni povas krei verbon nur el la unua prepozicio de duobla prepoziciaĵo, do jes “La vojaĝo ĝisas post la urbo” sed NE “La vojaĝo ĝis postas la urbon” por “La vojaĝo ĝis post la urbo”. Kaj notu ankaŭ ke “Mi ĝisas vin” signifas ke mi streĉas aŭ iras ĝis vi, ne kion oni kutime deziras ke ĝi signifu (= Mi ĝisumas vin).

Marcel Leereveld.

SEKECO REGAS EN LA OKCIDENTO

La glora, senpluva, sunoplena vintro kiun ni urbanoj en la okcidento ĝuas, ege malbonas por niaj bienistoj.

Dum la unuaj du semajnoj de la oficiala vintra sezono, la temperaturo de Perth meznombris 23 gradojn celsiusajn (aŭ centigradajn/centezimalajn). Falis nur 26mm da pluvo, imprese malpli ol la junia averaĝo, 172mm.

Tra nia tritiko-zono necerteco regas: ĉu semi grajnon aŭ ne? Ankaŭ pli kaj pli malfacile estas por la brutbienistoj nutri siajn bestojn. La ŝafkampoj kiuj lastjare kreskigis verdaĵon 200 mm altan, nun restas brune nudaj.

Oni antaŭvidas, ke la valoro de la ĉijara grajno-rikolto estos almenaŭ unu bilionon da dolaroj malpli ol la lastjara; kelkaj opininias, ke ĝi estos du bilionojn malpli. La ontaj du semajnoj krize gravos.

Ĝis nun, anstataŭ malvarma aero el la sudo, venas al ni varmeta aero el la nordo. Imagu 23.4 gradojn en Skotlando - jen somera "*scorcher*" (bruligego)... en Perto, vintra plaĝo-taŭga tago.

Atendu plian informon.....

Newsflash! (Novaĵaverto!) Mi finverkis la supran artikoleton unu tagon antaŭ la plej malseka junia nokto en 31 jaroj! Jes, dum la nokto falis 60 mm da pluvo super Perth. Bedaŭrinde, nur 5mm falis en la kamparo, kaj krome oni ne atendas plian pluvon en la baldaŭaj tagoj. 😟

Vera Payne

El Brizbano

Je la 24a de Junio okazis nia monata kunveno -- Ĉe tiu ĉeestis 9 membroj & 1 gasto -- Estis tre interesa ĉar nia prezidanto, Doug --kiu nun ferias proksime al la ESPERANTO URBO HERZBERG -- sendis al ni hejmtaskon koncerne la plurajn signifojn de la vorto “ *THINK.* “

Karaj legantoj, bonvolu ekzerci viajn cerbojn kiel ni farisj

t.e. pensi, kredi, supozi, opinii, konsideri, elpensi, pensadi, pensi pri io / iu *Petro Danzer*

Vespera Esperanto-kurso en Darvino.

Mi registris instrui vesperan Esperanto-kurson en Darvino. La kurso komenciĝos je la 10a de aŭgusto kaj daŭros 8 semajnojn, sed nur okazos se minimume 5 homoj aliĝos. Jen ligo:
http://www.adultnightclasses.com.au/365_Course_Enrolment/?p=Step1a&vscrty=Languages&vsday=&submit=1&show=show

Amike,
Marc Schmidt (Jonathon)

Semajna raporto de Melburno

Mi padonpetas pro la manko de raportoj dum la pasintaj semajnoj; mi estis en Brisbano.

LUDVESPERO

Sabaton la 24an de junio ses homoj venis por ĝui vesperon de ludado. Malgraŭ la fakto ke Alchemist's Refuge estis tre okupata, ni trovis tablon kaj ludis Hanabi kaj Dixit.

DIMANĈA KUNVENO

Dimanĉon la 25an de junio kvar homoj kunvenis ĉe Cafe Beer Deluxe. Ni babilis kaj programis.

LUNDA KUNVENO

Lundon la 26an de junio kvin homoj kunvenis ĉe Ross House. Ni babilis, diskutis kie okazigi la dimanĉajn kunvenojn dum vintro, kaj tradukis iom pli da *Mil kaj unu noktoj.*

VENONTAJ KUNVENOJ

Dimanĉon 2an de julio je 15:00 Dimanĉa kunveno, ĉe Cafe Beer Deluxe, Federation Square

Lundon 3an de julio je 18:30 Lunda kunveno, ĉe Ross House, 247 Flinders Lane

Sabaton 29an de julio je 19:00 Ludvespero ĉe Alchemists Refuge, 328 Little Lonsdale Street

NUNAJ SEKVANTOJ (Alklaku la nomon por vidi plian informon!)

Meetup – 841 Instagram – 77
Facebook – 294 Telegram – 20
Twitter – 266

Joanne Johns

Mi neniam povas kompreni kial kiam soldato mortigas, li estas heroo
kaj kiam homo mortigas, li estas krimulo.
Ĉu soldato ne estas homo? Ĉu la familianoj ne afliktiĝas egale?

Roger Springer

Skribu al mi